

‘Rekenen is doen’

Het is slecht gesteld met het rekenonderwijs in Nederland, roepen onderzoekers. Rekenmethode *Wizwijs* moet Nederland weer echt laten rekenen. Uitgever Jan van Wonderen (Zwijssen) is overtuigd, toch nuanceert hij de rekenproblematiek. ‘Het is niet zo zwart-wit als wordt gesteld.’

Zijn uitspraak sluit aan bij een recent artikel in een toonaangevend dagblad. De auteurs geven aan dat het rekenonderwijs niet in z'n geheel, maar op onderdelen te wensen overlaat. Met name op het onderdeel ‘cijferen’ is er nog veel te halen. Van Wonderen: ‘Kinderen leren tegenwoordig schattend rekenen. Ze berekenen bij benadering wat de uitkomst van een som is en toetsen deze met behulp van een rekenmachine.’ Het rekenen op inzicht bereidt de kinderen voor op de wereld om hen heen. ‘In de winkel hangt geen som aan de muur, wel een aanbieding van bijvoorbeeld een mobiele telefoon. Dan moet je wel weten in welke context je dat moet plaatsen. Schattend rekenen zorgt voor flexibiliteit en een beter inzicht.’

Te laat

Op dat onderdeel scoort het Nederlandse rekenonderwijs dus een dikke voldoende. Blijft de kwestie van het onderdeel cijferen. Van Wonderen: ‘Dat is ondergeschikt geraakt. Kinderen kunnen geen staartdelingen en breuken meer maken. En daar zit 'm nu juist de crux: wil je goed kunnen rekenen, dan moet je getalinzicht hebben en kunnen cijferen.’ In de huidige rekenmethodes komen breuken, verhoudingen en procenten pas in groep zes aan de orde. ‘Dat maakt de methode topzwaar. Kinderen krijgen dan te maken met rekenen op een abstracter niveau en een deel haakt dan af. Met name kinderen die naar het vmbo gaan hebben problemen. Veertig procent van hen rekent op het niveau van maximaal groep zes. De aansluiting met het voortgezet onderwijs verloopt dan ook niet soepel. Dat geldt ook voor kinderen die naar het hoger voortgezet onderwijs gaan. We moeten dit overigens niet dramatiseren, want over de grote linie is het rekenonderwijs in Nederland goed. Wel zijn er verbeteringen nodig.’

>

02 JUNI

Bij Uitgeverij Cargo verschijnt *Eten, bidden, beminnen* van Elizabeth Gilbert. Het boek komt op de tweede plaats in de CPNB Top 100 van de best verkochte boeken van 2008.

03 JUNI

In de Melkweg in Amsterdam vindt de openingsavond van de Maand van het Spannende Boek plaats. Cargo-auteur Karin Slaughter, schrijfster van het geschenkboekje *Onbegrepen*, is de eregast.

05 JUNI

De dikste *Voetbal International* uit de historie ligt bij ruim 140.000 abonnees op de mat en in ruim 7000 winkels. De EK-special omvat maar liefst 180 pagina's.

07 JUNI

Jeanette Winterson, A.M. Homes, Jackie Kay en Ali Smith schrijven voor *Vrij Nederland* om beurten aan 52, een roman op basis van de 'midzomernachtsdroom', waarin toverdrank cocaine is geworden.

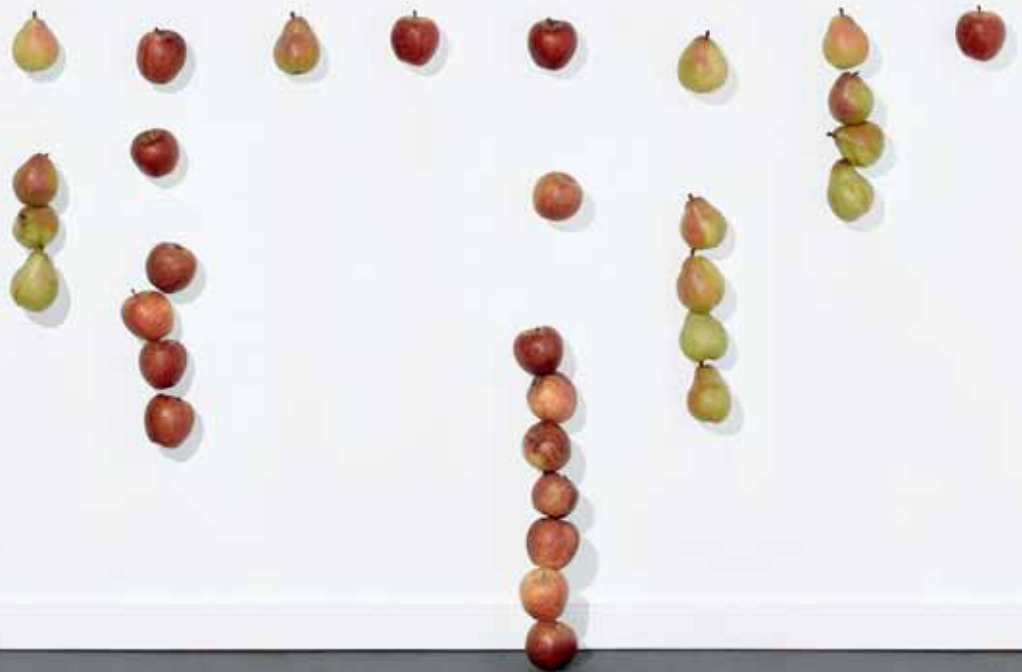
> **Verbinding**

Die verbeteringen staan hoog op de politieke agenda, vanuit Den Haag wordt sowieso al langer gepleit voor een betere aansluiting tussen het basis-, voortgezet en hoger onderwijs. In 2007 startte de Expertgroep Doorlopende Leerlijnen Taal en Rekenen (ook wel de commissie-Meijerink) een onderzoek naar het benodigde niveau voor leerlingen om goed te kunnen doorstromen naar het voortgezet en hoger onderwijs. Dit op verzoek van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Naar aanleiding van het onderzoek zijn onder meer streefdoelen en functionele doelen geformuleerd. Die helpen de leerlingen de drempels (doorlooptijnen) tussen het basisonderwijs en het voortgezet en hoger onderwijs makkelijker te nemen. 'De streefdoelen borgen het minimumniveau dat leerlingen moeten hebben om goed aan te sluiten bij het hoger voortgezet onderwijs. De functionele doelen zijn erop gericht kinderen praktisch te leren rekenen en ze goed voor te bereiden op het rekenen in praktijksituaties.'

Een goed verstaander heeft aan een half woord genoeg. Zwijsen ging aan de slag. Het resultaat: *Wizwijs*, een compleet nieuwe rekenmethode voor het basisonderwijs en een additionele uitgave om de kennis van kinderen met een rekenachterstand in de brugklas en tweede klas van het vmbo bij te spijkeren. Zwijsen introduceerde *Wizwijs* tijdens de afgelopen Nederlandse Onderwijs Tentoonstelling (not) begin 2009. De wpg-uitgeverij werkte negen jaar aan de nieuwe rekenmethode. 'Scholen werken gemiddeld acht tot tien jaar met een rekenmethode. En omdat alle scholen bij de invoering van de euro in 2002 een nieuwe methode hadden aangeschaft, zat er geen druk op de ketel.' Daarbij kwam ook dat de Tilburgse uitgever geen herhaling van zetten wilde. 'De twee voorgaande rekenmethodes sloegen niet aan. Door dat debacle zakte ons marktaandeel aanzienlijk. *Wizwijs* moet daar verandering in brengen en dan is het zaak om je gedegen voor te bereiden.'

Van ballenbak naar rekenschema

Waarin de methode zich volgens de uitgever onderscheidt, is het feit dat *Wizwijs* nieuw is ontwikkeld en gebaseerd is op de wensen en problematiek van nu. Ook zijn de uitkomsten van het onderzoek van de commissie-Meijerink verwerkt in de methode. 'Wizwijs is fundamenteel anders door zich te richten op het functioneel leren cijferen. Het is de enige methode waarin systematisch gewerkt wordt met een handelingsmodel en met een beperkt aantal rekenmodellen. In didactisch opzicht is dat een grote vernieuwing. Uiteraard zijn er op de net ook andere rekenmethodes geïntroduceerd, maar dat zijn herzieningen en daarmee toch voor een groot deel gebaseerd op de inzichten van tien jaar geleden.'

09 JUNI

Paul Auster en Siri Hustvedt zijn in Amsterdam in verband met hun nieuwe roman *Man in het duister* (De Arbeiderspers) en *Het verdriet van een Amerikaan* (De Bezige Bij).

10 JUNI

De Nederlandse schrijver, dichter en columnist Adriaan Jaeggi overlijdt op 45-jarige leeftijd aan de gevolgen van darmkanker. Bij De Bezige Bij verscheen in 2000 zijn roman *Eeuwig Ajax*.

Vanaf vandaag is Voetbal Insite ook dagelijks te volgen op VL.nl. Wilfred Genee en VI-hoofdredacteur Johan Derksen analyseren de actuele gebeurtenissen nu ook voor de VI-website.

13 JUNI

De C. Buddingh'-prijs voor het beste poëziedebuut van het voorbije jaar is op het Rotterdamse poëziefestival Poetry International toegekend aan Wiljan van den Akker (De Arbeiderspers).

14 JUNI

De Nederlandse schrijver en criticus Kees Fens overlijdt op 78-jarige leeftijd. Zijn essays (Athenaeum-Polak & Van Gennep en Em. Querido's Uitgeverij).

Bij Ludion verschijnt *Witte schaduw*, een monografie over de evolutie van het werk van Raveel. Dankzij zijn inbreng in het kunstleven is er opnieuw veel enthousiasme voor de figuratieve schilderkunst.

Wat houdt dat functioneel leren cijferen in? 'Door veel te oefenen met concrete voorbeelden houd je de rekenvaardigheid van de leerlingen op peil. In *Wizwijs* besteden we daarom veel aandacht aan het op de juiste manier instrueren van de kinderen. Dit gebeurt door een handeling en is geen abstract verhaal vanaf papier. Elke les begint met tastbaar materiaal. Vanuit die handelingsactiviteit wordt systematisch naar steeds meer abstractie en uiteindelijk naar de formele notatievorm gewerkt. Bijvoorbeeld een bak gevuld met ballen. Met die ballen leren kinderen groeperen. De volle bak wordt een lege bak en verdwijnt uit beeld, de fysieke ballen veranderen in een foto van de ballen, de foto wordt een tekening en uiteindelijk een rekenschema. Rekenen is doen, maar je moet niet direct met cijfertjes beginnen. Door te visualiseren, werk je aan het getalinzicht. Dat is essentieel voor het rekeninzicht.'

Toetsen

Om in de praktijk te toetsen of de methode net zo goed werkt als de uitgeverij claimt, draaien momenteel 35 basisscholen proef met *Wizwijs*. 'Leerkrachten zijn erg enthousiast en zien een verandering bij hun leerlingen. Ze zijn gemotiveerder en pikken de dingen sneller op. Maar dat is uiteraard nog geen officieel bewijs. Momenteel verzamelen we de uitslagen van de Cito-toets. Op basis daarvan kunnen we meten hoe *Wizwijs* het doet.' Maar voor Van Wonderen staat de uitkomst al vast: *Wizwijs* haalt het marktaandeel van *Zwijsen* in rekenland op en Nederland leert weer echt wat rekenen is.

Jan van Wonderen

18 JUNI

Christiaan Weijts krijgt voor zijn romandebut *Art.285b* (De Arbeiderspers) het Gouden Ezelsoor, een prijs van de grafische industrie voor het bestverkochte literaire debuut.

Paul van Loons *Weerwolfgeheimen* (Leopold) krijgt de Prijs van de Nederlandse Kinderjury in de categorie 6 t/m 9 jaar. Kinderen van 10 t/m 12 kiezen *Hoe overleef ik met/ zonder vrienden?* van Francine Oomen (Querido).

19 JUNI

De film *Hoe overleef ik mezelf?* gaat in première, de verfilming van het bekende boek van Francine Oomen (Querido).

In de Supperclub in Amsterdam vindt de tweede 'SupperSessie' van Weekbladders Tijdschriften plaats. Een inspirerende avond met presentaties van Hans Wolbers en Sanne Walvisch. Inez van Oord wordt geïnterviewd door Harm Botje.

20 JUNI

Bij Ludion verschijnt het boek *Whistling a Happy Tune*, een overzicht van het tekenwerk van de succesvolle Belgische schilder Michaël Borremans. Zijn werk hangt in tal van buitenlandse musea, waaronder het MOMA in New York.